

Sygn.akt III AUa 299/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Teresa Suchcicka (spr.)

Sędziowie: SA Barbara Orechwa – Zawadzka

SA Dorota Elżbieta Zarzecka

Protokolant: Magda Małgorzata Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 lutego 2018 r. w B.

sprawy z odwołania J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 marca 2017 r. sygn. akt III U 355/16

oddala apelację.

SSA Barbara Orechwa-Zawadzka SSA Teresa Suchcicka SSA Dorota Elżbieta Zarzecka

Sygn. akt III AUa 299/17

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 22.06.2016 r., ustalił J. M. wysokość emerytury i podjął jej wypłatę od dnia 1.06.2016 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Świadczenie zostało obliczone zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do obliczenia emerytury przyjęto kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emeryturę stanowiącą równowartość kwoty będącej wynikiem podzielnia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę określono na kwotę 2.709,73 zł brutto.

J. M. wniósł odwołanie od decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia z dnia 7 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w Suwałkach zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił J. M. emeryturę w wysokości 2.987,24 złotych brutto, przy przyjęciu zwaloryzowanych zaewidencjonowanych składek na

ubezpieczenie emerytalne w wysokości 127.653,41 złotych, zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 594.205,69 złotych, pobranych świadczeń w wysokości 211.936,38 złotych i średniego dalszego trwania życia 170,7 miesięcy.

Sąd pierwszej instancji na wstępie przytoczył treść art. 25 ust 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015r. poz.748 ze zm.), iż podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185. Ustęp 3 tego artykułu stanowi, że waloryzację składek przeprowadza się corocznie, od dnia 1 czerwca każdego roku, poczynając od waloryzacji za rok 2000, z uwzględnieniem art. 25a. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan konta nie może ulec obniżeniu. Ustęp 4 tego artykułu stanowi, że waloryzacji podlega kwota składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego na dzień 31 stycznia roku, za który jest przeprowadzana waloryzacja, powiększona o kwoty z tytułu przeprowadzonych waloryzacji.

Sąd I instancji podkreślił, że wprost z treści powołanego wyżej przepisu wynika, że waloryzacja roczna jest mechanizmem przeprowadzanym na indywidualnym koncie ubezpieczonego, który jeszcze nie nabył uprawnień emerytalnych, bądź nie wystąpił o ich ustalenie. Natomiast art. 25a ust. 1 ustawy stanowi, iż przy ustalaniu wysokości emerytury kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art. 25, jest waloryzowana kwartalnie. Powyższy przepis stanowi uszczegółowienie regulacji zawartej w art. 25 ustawy i ma zastosowanie przy ustalaniu wysokości emerytury do składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art. 25, wówczas kwota tych składek waloryzowana jest kwartalnie. Co do waloryzacji kapitału początkowego to zasady są podobne i wynikają z art. 173 ust. 4 ustawy, zgodnie z którym pierwszej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się od dnia 1 czerwca 2000 r. przez pomnożenie tego kapitału wskaźnikiem wzrostu przeciętnego wynagrodzenia z 1999 r., pomniejszonego o naliczone i potrącone od ubezpieczonego składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia za 1998 r. Ustęp 5 art. 173 ustawy stanowi, że drugiej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2001 r. dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-5, 9 i 10 oraz w art. 25a. Ustęp zaś 5a tego artykułu stanowi, że trzeciej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2002 r. oraz kolejnych dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-8 i 10 oraz w art. 25a.

Sąd Okręgowy powołał się na stanowisko Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu w wyroku z dnia 12.08.2015 r. sygn. III AUa 156/15, że ustalenie ostatecznej wysokości emerytury nie zależy od daty jej wypłaty. Przepisy art. 25 i 25a ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie naruszają zasady równości wobec prawa, albowiem jedynie różnicują sytuację ubezpieczonych w zależności od miesiąca przechodzenia na emeryturę, co jest cechą relewantną. Zasadą jest waloryzacja roczna składek i kapitału początkowego na koncie, przypadająca na każdy 1 czerwca danego roku, zaś w przypadku przechodzenia na emeryturę w pozostałych miesiącach, w których pozostanie tylko przy ostatniej waloryzacji rocznej skutkowałoby nieobjęciem waloryzacją określonych okresów (podzielonych na kwartały) i ci ubezpieczeni byłiby w sytuacji mniej korzystnej, od osób przechodzących na emeryturę bezpośrednio po waloryzacji w czerwcu, ustawodawca dodatkowo wprowadził waloryzację kwartalną, która oczywiście nie eliminuje wcześniej dokonanej waloryzacji rocznej.

W przypadku odwołującego, w wyniku przeprowadzonych waloryzacji jego stan konta uległ obniżeniu, a co za tym idzie i sama emerytura, co jest niezgodne z art. 25 ust. 3 ustawy. Sąd nie podzielił więc stanowiska organu rentowego co do braku podstaw dokonania waloryzacji kwartalnej za 2015 r. Mając bowiem na uwadze powyższe regulacje ustalenie wysokości emerytury winno uwzględniać waloryzacje kwartalne za wszystkie kwartały 2015 r., z pominięciem waloryzacji kwartalnej za 2016r. Na tę też okoliczność Sąd uzyskał ostateczną opinię biegłej z zakresu

finansów i rachunkowości, która, wyliczając matematycznie wysokość emerytury, wskazała, iż będzie ona wynosić 2.987,24 zł brutto.

Mając więc na uwadze, że dokonana przez organ rentowy waloryzacja roczna była nieprawidłowa i odwołujący się otrzymał niższą emeryturę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w wyroku, przyjmując wyliczenia biegłej z zakresu rachunkowości i finansów. Końcowo Sąd podkreślił, że za takim rozstrzygnięciem przemawia okoliczność, że wysokość świadczenia emerytalnego nie może być niższa od wysokości wcześniej ustalonej, po zgromadzeniu, na skutek świadczonej jeszcze pracy, wyższej kwoty składek na ubezpieczenie społeczne. Niższa wysokość świadczenia emerytalnego od wcześniej ustalonego pozostawałaby przecież w sprzeczności z zasadą stanowienia prawa przez racjonalnego ustawodawcę.

Apelację od powyższego wyroku wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.. Organ rentowy zaskarżył powyższy wyrok w całości, zarzucając mu naruszenie przepisów prawa materialnego, a w szczególności przepisu art. 25, art.25a, art.173, art.185 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 887) i ustalenie, że emerytura J. M. wynosi 2.987,24 zł brutto.

Wskazując na powyższy zarzut organ rentowy wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania ewentualnie zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie przed Sądem I i II instancji według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadza się do tego, czy prawidłowo organ rentowy dokonał ustalenia wysokości emerytury, obliczonej dla wnioskodawcy na dzień 1 czerwca 2016 roku, pomimo, wydłużenia okresu składkowego, przy jednoczesnym zmniejszeniu się średniej dalszego trwania życia z 172,10 miesięcy do 170,70 miesięcy, niż uczynił to poprzednio na dzień 1 kwietnia 2016 roku, zgodnie z decyzją z dnia 6 czerwca 2016 r. (k.9 a.r.).

W niniejszej sprawie istotnym jest, że na mocy zaskarżonej decyzji, nastąpiło jedynie podjęcie wypłaty emerytury wnioskodawcy, z uwagi na zakończenie zatrudnienia. Zaskarżona decyzja z dnia 22 czerwca 2016 r., nie była decyzją przyznającą prawo do świadczenia, lecz była to decyzja wyłącznie "o ustaleniu wysokości i podjęciu wypłaty emerytury".

W pierwszej kolejności podnieść należy, iż decyzja z dnia 6 czerwca 2016 r. przyznająca wnioskodawcy prawo do emerytury i ustalająca wysokość świadczenia ubezpieczonego zgodnie z zasadami art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. 2015r poz.748 ze zm.) mimo zawartego w niej zastrzeżenia, że wysokość emerytury zostanie ustalona w ostatecznej kwocie z chwilą podjęcia wypłaty emerytury (po rozwiązaniu stosunku pracy i zgłoszeniu wniosku o podjęcie wypłaty emerytury) nie była decyzją jedynie zaliczkowo ustającą wysokość emerytury.

Z decyzji tej nie wynika bowiem, aby zachodziły przesłanki do wydania jedynie decyzji zaliczkowo ustającą wysokość emerytury, w każdym razie nie zostały one przez organ rentowy powoływane. Zgodnie z art. 120 ust.1 wspomnianej wyżej ustawy jeżeli prawo do świadczeń zostało udowodnione, ale zainteresowany nie przedłożył dowodów niezbędnych do ustalenia wysokości świadczeń, organ rentowy przyznaje zainteresowanemu świadczenia w kwocie zaliczkowej zbliżonej do kwoty przewidywanych świadczeń. Zgodnie z ust. 2 art. 120 ustawy organ rentowy przyznaje zainteresowanemu świadczenia, o których mowa w ust. 1, również wtedy, gdy składki należne za okres, z którego ustalono podstawę obliczenia emerytury określonej w art. 26, zostały zewidencjonowane na koncie ubezpieczonego w terminie uniemożliwiającym ich uwzględnienie w podstawie obliczenia świadczenia w dniu wydania decyzji w sprawie prawa do świadczenia i ustalenia jego wysokości.

W przedmiotowej decyzji z dnia 6 czerwca 2016 r. podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosiła 127635,41 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosiła 594205,69 zł, kwota pobranych emerytur 211936,38 zł, średnie dalsze trwanie życia wynosiło 172,10 miesięcy, zaś wyliczona kwota emerytury wyniosła 2962,94 zł brutto miesięcznie. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: (...),41+ (...),69 po odjęciu kwot pobranych emerytur (...),38 / 172,10 = 2962,94zł. Jednocześnie Zakład zawiesił wypłatę emerytury z uwagi na kontynuowanie przez ubezpieczonego pracy zarobkowej (k. 9 akt rentowych).

W dniu 15 czerwca 2016 r. J. M. zwrócił się do organu emerytalnego z wnioskiem o podjęcie wypłaty emerytury wskazując, iż rozwiązał umowę o pracę. W załączeniu przedłożył świadectwo pracy (k.11-12 akt rentowych).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. zaskarżoną decyzją z dnia 22 czerwca 2016 r., ponownie ustalił wysokość emerytury J. M. i podjął jej wypłatę od dnia 01 czerwca 2016 r. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury. Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku w dniu złożenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, tj. w dniu 15 czerwca 2016 r., przy czym kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosiła 119723,78 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosiła 554763,61 zł, kwota pobranych emerytur 211936,38 zł, średnie dalsze trwanie życia wynosiło 170,70 miesięcy, wyliczona kwota emerytury wyniosła 2709,73 zł. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: (...),78 + (...),61 minus (...),38 / 170,70 = 2709,73 zł brutto miesięcznie (k.14 akt rentowych).

Nie można zgodzić się z organem rentowym, że w sprawie doszło do wydania w dniu 6 czerwca 2016 r. decyzji zaliczkowo ustalającej wysokość emerytury, której wszystkie elementy wpływające na wysokość mogły być swobodnie zmienione w zaskarżonej obecnie decyzji z 22 czerwca 2016r., czego skutkiem może być odczuwalne zmniejszenie wysokości świadczenia ubezpieczonego w porównaniu z poprzednią decyzją. Nie wydaje się być kontestowany w orzecznictwie pogląd, iż w przypadku emerytur nabywanych na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS ryzykiem emerytalnym od którego ziszczenia się uzależnione jest nabycie prawa do emerytury jest osiągnięcie przewidzianego w ustawie wieku emerytalnego. Fakt ewentualnego zawieszenia nabywanej emerytury z uwagi na nierozwiązanie stosunku pracy nie ma znaczenia, a co więcej w chwili wejścia w życie ustawy przepisu tego ustawy tego nie wymagały (art. 103a został wprowadzony do w dniu 1 stycznia 2011, przy czym wcześniej taki wymóg rozwiązana stosunku pracy zawarty był w art. 103 ust. 2a obowiązującym od dnia 1 lipca 2000 r. do dnia 7 stycznia 2009 r.). Wymóg rozwiązania stosunku pracy nie jest bowiem przesłanką nabycia świadczenia lecz tylko przesłanką podjęcia jego wypłaty. Konsekwencją powyższego stanowiska, iż wyłącznie osiągnięcie wieku emerytalnego jest ustawową przesłanką nabycia prawa do emerytury jest to, iż złożenie wniosku nawet przez ubezpieczonego, który nie rozwiązał uprzednio stosunku pracy rodzi obowiązek organu rentowego ustalenia i przyznania ma tego świadczenia, a jedynie wypłata świadczenia z mocy przepisu szczególnego ulega zawieszeniu. R. samo nierozwiązanie stosunku pracy nie kreuje przesłanek do wydania decyzji o przyznaniu emerytury w kwocie zaliczkowej. Skoro zatem decyzja z dnia 6 czerwca 2016 r. nie może być traktowana jak decyzja o przyznaniu emerytury w kwocie zaliczkowej, a nadto stała się decyzją prawomocną, to jej zmiana nie może następować w sposób dowolny, a jedynie ewentualnie w trybie i na zasadach określonych w art. 114 ustawy, a istnienia przesłanek tego przepisu w sprawie nie podniesiono. Możliwym jest też oczywiście ewentualnie nowe określenie wysokości świadczenia wynikające z dalszego podlegania po przyznaniu emerytury ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w trybie art. 108 ustawy i właśnie ten artykuł powinien mieć zastosowanie w sprawie.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, iż emerytura ubezpieczonego została w istocie określona w prawomocnej decyzji z dnia 6 czerwca 2016 r. i wyliczona przez biegłą wysokość będzie – tak jak przyjął to Sąd I instancji – skutkować przyjęciem kwoty 2.987,24 zł jako właściwie określonego świadczenia także w zaskarżonej decyzji. Słusznie zauważa Sąd Okręgowy, że w orzecznictwie dominuje wykładnia przyjmująca, iż kwotę emerytury w systemie zdefiniowanej składki ustala się tylko raz (por. postanowienia SN: z 6 października III UZP 9/15 i 3 listopada 2015r. III UZP 12/15). Punktem wyjścia zatem do obliczenia wysokości emerytury wnioskodawcy w związku z rozwiązaniem przez niego stosunku pracy jest wysokość emerytury ustalonej w decyzji z dnia 6 czerwca 2016 r., która powinna być powiększona na zasadach określonych w art. 108 ustawy. W szczególności zatem trzeba przyjąć, iż zaskarżona decyzja została wydana w ramach rozpoznania wniosku przewidzianego w art. 108 ust. 3, w myśl którego ponowne ustalenie wysokości emerytury następuje na wniosek zgłoszony nie wcześniej niż po upływie roku kalendarzowego lub po ustaniu ubezpieczeń emerytalnego i rentowych. W przypadku ubezpieczonego zgłoszony w dniu 15 czerwca 2016 r. wniosek uzasadniony był ustaniem ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w związku z ustaniem stosunku pracy z dniem 15 czerwca 2016 r.

W myśl art. 108 ust. 1 jeżeli po dniu, od którego przyznano emeryturę określoną w art. 24 lub 24a, emeryt podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, wysokość świadczenia ulega ponownemu ustaleniu w sposób określony w ust. 2. Z kolei wspomniany ust. 2 art. 108 ustawy stanowi, iż emerytury obliczone według zasad określonych w art. 26 powiększa się o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do emerytury, o której mowa w art. 24 i 24a, i zwaloryzowanych zgodnie z art. 25 przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ust. 4 i 5. Istotny tutaj jest ust. 4, który określa podstawę obliczenia emerytury mówiąc, że stanowi ją kwota składek zaevidencjonowanych od miesiąca, od którego została podjęta wypłata emerytury po raz pierwszy, do miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury. Stosując powyższy mechanizm do wyliczenia wysokości emerytury ubezpieczonego trzeba zauważyć, iż w świetle art.108 ust. 2 przeliczenie w tym trybie dotyczy tylko uwzględnienia dalszych składek na ubezpieczenie, nie daje natomiast podstawy do zmiany wcześniej ustalonej wysokości kapitału początkowego. Tymczasem zmniejszenie emerytury ubezpieczonego w zaskarżonej decyzji w istocie nastąpiło wskutek przyjęcia niższego wskaźnika waloryzacji kapitału początkowego, który obowiązywał od 1 czerwca 2016 r. Rozpoznanie wniosku ubezpieczonego z 15 czerwca 2016 r. winno zatem podlegać zgodnie z art.108 ust. 2 ustawy i polegać na odpowiednim uwzględnieniu kwoty składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego w wysokości zwaloryzowanej do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc od którego przysługuje wypłata emerytury. Sąd Okręgowy zastosował mechanizm - szczegółowo wskazany w uzasadnieniu postanowienia SN z 3 listopada 2015 r. III UZP 12/15. Zgodnie z nim na podstawie obliczenia emerytury oprócz zwaloryzowanego wcześniej kapitału początkowego wchodzi kwota składek ustalonej po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w przypadku ubezpieczonego w dniu 1 czerwca 2015 r., kwota składek należnych za 2015 r. poddanych waloryzacji kwartalnej w myśl art. 25a ust. 2 pkt 2 ustawy, nominalna kwoty składek należnych za okres po zakończeniu czwartego kwartału 2015 r. do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty emerytury. Aprobując ten mechanizm Sąd Apelacyjny oddalił apelację, aprobując pogląd, iż wysokość emerytury przyjęta przez Sąd I instancji uwzględnia wyliczeniem wysokości emerytury J. M. na dzień 1 czerwca 2016 r. przy przyjęciu podstawy emerytury, na którą składa się zwaloryzowany kapitał początkowy oraz suma kwoty składek ustalonej po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 01 czerwca 2015 r., kwoty składek należnych za 2015 r. poddanych waloryzacji kwartalnej oraz nominalnej kwoty składek należnych po zakończeniu IV kwartału 2015 r. do dnia 31 maja 2016 r.

Sąd Apelacyjny uznał rozstrzygnięcie Sądu I instancji za trafne, wydane zgodnie z art. 25 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy emerytalnej, stanowiącego iż podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek, zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca, poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego, określonego w art. 173-175 oraz środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku, o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185. Natomiast ustęp 3, powyższego art. 25 stanowi, iż waloryzację składek przeprowadza się corocznie, od dnia 1

czerwca każdego roku, poczynając od waloryzacji za rok 2000, z uwzględnieniem art. 25a. w wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan konta nie może ulec obniżeniu. Cytowany art. 25 ust. 5 stanowi, iż waloryzacja składek polega na pomnożeniu zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składek przez wskaźnik waloryzacji.

Sąd Apelacyjny wziął pod uwagę także treść art. 25a ust. 1, cytowanej wyżej ustawy emerytalnej, zgodnie z którym przy ustalaniu wysokości emerytury kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art. 25, jest zwaloryzowana kwartalnie. Zgodnie z ustępem 2 tego artykułu, w przypadku ustalania wysokości emerytury:

1. w pierwszym kwartale danego roku – ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za trzeci kwartał poprzedniego roku;
2. w drugim kwartale danego roku – ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku;
3. w trzecim kwartale danego roku – ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za pierwszy kwartał danego roku;
4. w czwartym kwartale danego roku – ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za drugi kwartał danego roku.

Także ustęp 3 tego artykułu ustawy emerytalnej stanowiący, iż waloryzacji kwartalnej podlega kwota składek zewidencjonowanych na ostatni dzień pierwszego miesiąca kwartału, za który przeprowadzana jest waloryzacja, powiększona o kwoty uzyskane w wyniku poprzednich waloryzacji kwartalnych oraz ustęp 4 cytowanego art. 25a stanowiący, iż waloryzacja kwartalna składek polega na pomnożeniu zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składek przez wskaźnik waloryzacji określony w ust. 5. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan konta nie może ulec obniżeniu. W myśl art. 26 ust. 1 ustawy emerytalnej, emerytura stanowi równowartość kwoty, będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia, ustalonej w sposób określony w art. 25, przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. Ustęp 2 i 3 tego artykułu stanowi natomiast, iż wiek ubezpieczonego, w dniu przejścia na emeryturę, wyraża się w ukończonych latach i miesiącach. Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach.

Reasumując, na podstawę obliczenia emerytury przyznanej jak w przypadku wnioskodawcy - w II kwartale 2016 r. składa się - obok zwaloryzowanego kapitału początkowego - suma:

- 1) kwoty składek ustalonej po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej 1 czerwca 2015r.,
- 2) kwoty składek należnych za 2015 rok poddanych waloryzacji kwartalnej w myśl art. 25a ust. 1 pkt 2 ustawy, obejmująca - stan konta po pierwszym kwartale 2015 r. (kwota składek zaewidencjonowanych do końca kwietnia tego roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacji za pierwszy kwartał 2015; stan konta po drugim kwartale 2015 r. (kwota składek zaewidencjonowanych do końca lipca tego roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacji za drugi kwartał 2015, stan konta po trzecim kwartale 2015 r. (kwota składek zaewidencjonowanych do końca października tego roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacji za trzeci kwartał 2015 r. oraz stan konta po czwartym kwartale 2015 r. (kwota składek zaewidencjonowanych do końca stycznia 2016 r.) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacji za czwarty kwartał 2015 r.,
- 3) nominalnej kwoty składek należnych za okres po zakończeniu czwartego kwartału 2015 r. do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty emerytury, która w świetle art. 25a ust. 1 pkt 2 ustawy nie podlegają waloryzacji kwartalnej, gdyż ta kończy się wraz z czwartym kwartałem 2015 r., a jednocześnie nie zostaną objęte kolejną waloryzacją roczną przypadająca na dzień 1 czerwca 2016 r.

W tym stanie rzeczy apelacja organu rentowego podlegała oddaleniu w trybie art.385 k.p.c.

SSA Barbara Orechwa-Zawadzka SSA Teresa Suchcicka SSA Dorota Elżbieta Zarzecka